

Izglītības un zinātnes
ministrija

Bērnu lietu sadarbības padomes sēde
2023.gada 24.maijā

Izglītības attīstības virsmērķis 2021.-2027.gadam (IAP 2021-2027)

Nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu **potenciāla attīstību un īstenošanu** visa mūža garumā un lai veidotu viņu **spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas** sabiedrībā un tautsaimniecībā.

Izglītības kvalitāte — izglītības process, saturs, **vide** un pārvaldība, kas **ikvienam nodrošina iekļaujošu izglītību** un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem.
(Izglītības likums)

Nākotnes prasmes nākotnes sabiedrībai - Izglītības attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam

Kvalitatīvas izglītības iespējas visiem
Latvijas iedzīvotājiem:

augsti kvalificēti, kompetenti un uz
izcilību orientēti pedagogi un
akadēmiskais personāls

mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba
tirgū augsti novērtētu prasmju
attīstīšanu orientēts izglītības
piedāvājums

atbalsts ikviena cilvēka izaugsmei

ilgtspējīga un efektīva izglītības
sistēmas un resursu pārvaldība

Nozīmīgākās pārmaiņas iekļaujošajā izglītībā (IAP 2021-2027)

Mērķtiecīgu atbalsta sistēmu nodrošināšana iekļaujošas izglītības nostiprināšanai:

- ✓ agrinās diagnostikas ieviešana pirmsskolā;
- ✓ atbalsta personāla un pasākumu pieejamības nodrošināšana ikvienā izglītības iestādē, stiprinot iekļaujošas izglītības pieeju;
- ✓ izglītības iestāžu darbības stiprināšana sadarbībā ar vecākiem, lai atbalstītu izglītojamo mācīšanos un veidotu emocionāli drošu un pozitīvu vidi;
- ✓ pašvaldības atbildības palielināšana, koordinēta un stratēģiska pašvaldības un kopienas ieguldījuma vadīšana;
- ✓ iekļaujošas izglītības pieejas nodrošināšana visos izglītības līmeņos, kur iekļaujošās izglītības kontekstā konkrēti atbalsta pasākumi paredzēti vairākām specifiskām mērķa grupām, kā arī nodrošinot augstas kvalitātes speciālo izglītību, t.sk. paredzot arī pilnveidot izglītojamo ar speciālām vajadzībām iesaistes nosacījumus profesionālās pamatzglītības programmās, lai nodrošinātu izglītojamajiem turpmākai dzīvei sabiedrībā nepieciešamās prasmes.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Starpinstitūciju darba grupa iekļaujošās izglītības jautājumos

Lai izvērtētu esošo situāciju iekļaujošās izglītības jomā Latvijas izglītības iestādēs, apzinātu tajās pastāvošās atbalsta sistēmas un rīkus, koordinētu iekļaujošās izglītības jautājumu saskaņotu un kompleksu risināšanu starp dažādām institūcijām, veidojot vienotu izpratni un sistēmisku pieeju iekļaujošās izglītības stiprināšanai un attīstībai, kā arī rodot ilgtspējīgus praksē un pierādījumos balstītus risinājumus, **izveidota starpinstitūciju darba grupa.**

Pārstāvji: Valsts kanceleja, Latvijas Lielo pilsētu asociācija, Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība, apvienība “Apeirons”, Latvijas Nacionālā kultūras centrs, Bērnu klīniskā universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Latvijas izglītības vadītāju asociācija, biedrība “Latvijas Autisma” apvienība, Latvijas Vājdzirdīgo atbalsta asociācija “Šadzirdi.lv”, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija, Bērnu slimnīcas fonds, Latvijas Pašvaldību savienība, Labklājības ministrija, Veselības ministrija, Latvijas Ārstu biedrība, Tieslietu ministrija, SIA “Bērnu un pusaudžu resursu centrs”, Biedrība “MOT Latvija”, Izglītības kvalitātes valsts dienests, Latvijas Universitāte, SIA “Bērnu un pusaudžu resursu centrs”, Valsts izglītības satura centrs, Izglītības un zinātnes ministrija, iestāžu vadītāji un pašvaldību speciālisti.

Pirmā darba grupas sanāksme notika 27.04.2023.

Viens no darba grupas uzdevumiem – pedagoģiski medicīniskās komisiju sistēmas reformas izvērtējums.

Darba grupa līdz 2023. gada 30. novembrim sagatavo un iesniedz izglītības un zinātnes ministrei ziņojumu.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Emocionālās un fiziskās vardarbības izskaušana

Sadarbībā ar Labklājības ministriju un Veselības ministriju izstrādāts **informatīvā ziņojuma projekts par emocionālās un fiziskās vardarbības izskaušanu un nepieļaušanu** izglītības iestādē, kā arī par valsts un pašvaldību institūciju sadarbību.

Informatīvā ziņojuma mērķis ir raksturot esošo situāciju emocionālās un fiziskās vardarbības mazināšanas jomā izglītības iestādēs, identificēt valsts un pašvaldību institūciju sadarbību, aktuālās problēmas, kā arī sniegt rekomendācijas situācijas uzlabošanai, tostarp lai izveidotu attiecīgu atbalsta pasākumu sistēmu izglītojamiem, izglītojamo vecākiem un pedagogiem.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Atbalsts agrīnajai prevencijai

Ministru kabineta 2021.gada 29.jūnija noteikumi Nr.453 «Izglītojamo speciālo vajadzību izvērtēšanas metodika pirmsskolas izglītības iestādēs» – pagaidu metodika.

Minētie noteikumi ir spēkā līdz brīdim, kamēr tiks izstrādāta vienota 1,5 līdz 6 gadus vecu bērnu agrīnās attīstības vajadzību novērtējuma metodika.

IZM un VISC speciālisti iesaistīti - bērna agrīnās attīstības skrīninga instrumentu komplekta (BAASIK) izvērtēšanā.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Vispārējās izglītības likums

54.pants. Pedagoģiski medicīniskā komisija

(1) Ir **Valsts** pedagoģiski medicīniskā komisija un **pašvaldību** pedagoģiski medicīniskās komisijas. Valsts pedagoģiski medicīnisko komisiju izveido izglītības un zinātnes ministrs. Pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas izveido pašvaldības (pašlaik darbojas 39 pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas).

(2) Valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju **informācijas sistēmā** apkopo ziņas par valsts un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju atzinumiem

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pedagoģiski medicīniskās komisijas apmeklājušo izglītojamo skaits

Gads	Latviešu mācību valoda	Mazākumtautību mācību valoda	Kopā
2023. (līdz 30.04.)	1348	312 (23%)	1660
2022.	5185	1531 (23%)	6716
2021.	4124	1566 (27%)	5690
2020.	3918	1699 (30%)	5617
2019.	4932	2117 (30%)	7049
2018.	4699	2205 (31%)	6904

Divu gadu izglītojamo skaita samazinājums varētu būt saistīts ar epidemioloģiskās drošības nosacījumu ievērošanu komisiju darbā.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pedagoģiski medicīniskās komisijas

Valsts izglītības satura centra nolikuma 3.9. punkts:

Centrs nodrošina valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas darbību.

Informācija par pedagoģiski medicīnisko komisiju darbu:

<https://www.visc.gov.lv/lv/valsts-pedagogiski-mediciniska-komisija>

Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas sēžu norises adrese: Elizabetes iela 51, Rīga.
Pieteikšanās pa tālruni 67718165

Par komisiju

- [Par Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas darbu](#)
- [Valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas sēdes](#)
- [Pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas](#)

Pašvaldību komisijām

- [Metodiskās rekomendācijas pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju sēžu darba organizēšanai](#)
- [Metodiskie ieteikumi speciālistu \(logopēds, psihologs, speciālais pedagogs\) dokumentu sagatavošanai](#)

Izglītības un zinātnes
ministrija

Ministru kabineta 2012.gada 16.oktobra noteikumi Nr.709 ***Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām***

Noteikumi nosaka valsts pedagoģiski medicīniskās komisijas un pašvaldību pedagoģiski medicīnisko komisiju **kompetenci, profesionālās prasības** valsts komisijas un pašvaldību komisiju locekļiem, kā arī **kritērijus**, pēc kuriem valsts vai pašvaldību komisija sniedz atzinumu par izglītojamam ar speciālām vajadzībām atbilstošāko izglītības programmu.

MK noteikumu 4.4. punkts

Valsts komisijas pienākums ir nodrošināt pašvaldību komisiju darba **metodisko atbalstu**.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 709 *"Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām"*

Pašvaldību komisiju kompetencē ir sniegt atzinumu par atbilstošāko pirmsskolas izglītības programmu vai speciālo pirmsskolas izglītības programmu, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem, mācīšanās traucējumiem, valodas traucējumiem vai garīgās veselības traucējumiem **no 1. līdz 6.klasei, smagiem garīgās attīstības vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem no 1.līdz 9.klasei."**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 709 "*Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām*"

No 1.09.2023. - pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas uzsāks atzinumu sniegšanu 5.klašu skolēniem;

No 1.09.2024. - pašvaldību pedagoģiski medicīniskās komisijas uzsāks atzinumu sniegšanu 6.klašu skolēniem, kā arī skolēniem, kuriem diagnosticēti smagi garīgās attīstības traucējumi vai vairāki smagi attīstības traucējumi (no 1. – 9.klasei).

Izglītības un zinātnes
ministrija

Grozījumi Ministru kabineta 2012. gada 16. oktobra noteikumos Nr. 709 *"Noteikumi par pedagoģiski medicīniskajām komisijām"*

Valsts komisijas kompetencē ir sniegt atzinumu par atbilstošāko speciālās pamatizglītības vai speciālās vidējās izglītības programmu izglītojamajiem ar redzes, dzirdes vai fiziskās attīstības traucējumiem no 1. līdz 12.klasei, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar somatiskajām saslimšanām no 1. līdz 9.klasei, speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem, mācīšanās traucējumiem, valodas traucējumiem vai garīgās veselības traucējumiem no **7. līdz 9.klasei.**"

Izglītības un zinātnes
ministrija

Projekts paredz atzinuma sniegšanu bez izglītojamā klātbūtnes

Valsts komisija un pašvaldības komisija var sniegt atzinumu
bez izglītojamā klātbūtnes, ja:

- izglītojamajam noteikti smagi garīgās attīstības traucējumi;
- izglītojamā pārvietošana atbilstoši ārsta atzinumam var būt bīstama veselībai vai nav iespējama.

Šādas iespējas pedagoģiski medicīniskajām komisijām
tiesiskajā regulējumā iekļautas pirmo reizi.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Precizējumi noteikumu 2.pielikumā (atzinuma forma)

Skaidri jādefinē individualizēti atbalsta pasākumi mācību satura apgūvē, kurus noteicis psihologs, logopēds, speciālais pedagogs, piemēram:

- pagarināts darba izpildes laiks līdz 30%;
- datu, faktu un formulu atgādņu izmantošana;
- mutvārdu instrukciju dublēšana ar rakstveida instrukcijām;
- palīglīdzekļu, kuri uzlabo teksta uztveri, izmantošana.

Jānorāda atzinuma spēkā esamības termiņš.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Viedoklis par pedagoģiski medicīnisko komisiju sistēmas reformu

- Nepieciešamas pastāvīgi strādājošas, neatkarīgas institūcijas reģionos, jo pakalpojums ir jāsaņem izglītojamā dzīvesvietas tuvumā;
- Pakalpojums jāsaņem iespējami agrīni un bez ilgstošas gaidīšanas rindā;
- Palīdzība nepieciešama ne tikai izglītojamajam, bet arī viņa ģimenei;
- Nepieciešama pedagoģiski medicīnisko komisiju darba uzraudzība.

Izglītības un zinātnes
ministrija

PALDIES!

